

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ»**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ
З ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО»**

*(для студентів юридичного факультету
денної і заочної форм навчання)*

Суми 2015

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ»**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ
З ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО»**

*(для студентів юридичного факультету
денної і заочної форм навчання)*

Рекомендовано

методичною радою юридичного
факультету
Протокол № 10 від 26.06.2015 р.

Суми, УАБС НБУ 2015

Методичні рекомендації до виконання курсових робіт з дисципліни «Цивільне право» (для студентів юридичного факультету денної і заочної форм навчання) / Уклад. Б.В. Деревянко. – Суми: УАБС, 2015. – 39 с.

Укладач: **Деревянко Б.В.** – доктор юрид. наук, доцент

У методичних рекомендаціях відзначено важливість для майбутніх фахівців-юристів підготовки курсової роботи з однієї із основних юридичних дисциплін – цивільного права. Визначено загальну структуру та обсяг курсової роботи, правила її написання та оформлення, порядок перевірки і захисту на кафедрі. Наведено приклад оформлення титульного аркушу, зміста роботи, списку використаних джерел згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006, а також надано перелік джерел рекомендованої навчальної літератури.

© Деревянко Б.В.
© ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015

ЗМІСТ

Передмова	5
1. Структура і зміст курсової роботи	8
2. Правила оформлення курсової роботи	13
3. Порядок і приклади оформлення списку використаних джерел	15
4. Перевірка і захист курсової роботи	16
5. Список основних нормативно-правових актів і джерел рекомендованої літератури	19
Додатки:	
1. Зразок оформлення титульної сторінки	30
2. Зразок оформлення змісту роботи	31
3. Приклади оформлення списку використаних джерел	32
4. Теми курсових робіт	38

ПЕРЕДМОВА

Основними завданнями підготовки курсової роботи є:

- систематизація отриманих теоретичних знань з дисципліни «Цивільне право», їх засвоєння і закріплення;
- розвиток навичок самостійної роботи з науковою і довідковою літературою, нормативно-правовими актами, періодичними науковими матеріалами та друкованими ЗМІ; набуття досвіду їх практичного використання при розгляді питань цивільного права;
- вироблення навичок самостійного аналізу й узагальнення, обґрунтування запропонованих рішень;
- розвиток уміння пов'язувати теоретичні положення з умовами сучасної правозастосовної та судової практики.

Виконана курсова робота повинна показати, що студент оволодів теоретичними знаннями з цивільного права і може застосовувати їх на практиці, аналізуючи стан конкретної проблеми, вміє вносити обґрунтовані пропозиції щодо усунення її негативних проявів та наслідків.

Курсова робота повинна носити науково-практичний характер, у тому числі проблемний, забезпечення якого складається з уміння аналізувати (досліджувати проблему із застосуванням методів наукового пізнання, зокрема, аналізу), синтезувати (за допомогою методу синтезу взаємопов'язувати) та узагальнювати накопичений у процесі роботи матеріал, робити висновки та розробляти рекомендації на рівні самостійних рішень.

У процесі написання курсової роботи студенти працюють з нормативно-правовими матеріалами, інформаційною базою з конкретної теми, вивчають фактичний стан питання в умовах правового регулювання життєдіяльності і дотримання прав громадян, підприємств, установ, організацій, державних, комунальних і громадських органів та організацій, на базі дослідження правового статусу яких виконується курсова робота.

Для успішного написання роботи студенти повинні ознайомитися із законами, указами, декретами та постановами, рішеннями, вказівками та

роз'ясненнями Верховної Ради, Президента, Кабінету Міністрів України, міністерств, державних комітетів та комісій, інших центральних органів виконавчої влади, інструкціями Національного банку України, іншими нормативними актами, науковою і навчальною літературою з цивільного права та періодичними виданнями.

Курсова робота повинна бути виконана на основі фактичних матеріалів правового регулювання діяльності громадян, підприємств, установ, організацій, а також державних контрольних, правоохоронних, судових, податкових, фінансових, митних органів та служб. Важливе значення при написанні курсової роботи необхідно приділяти прикладам вирішення цивільних спорів судами різних інстанцій України, Верховним судом України, Конституційним судом України, Європейським судом з прав людини, міжнародними судовими інстанціями. Слід звертати увагу на усталену звичаєву міжнародну практику.

Тематику курсових робіт складено відповідно до завдань навчальної дисципліни «Цивільне право».

Тематика курсових робіт пов'язана з вимогами практики; цивільно-правової спеціалізації; напрямками наукових досліджень кафедри цивільно-правових дисциплін та банківського права.

Виходячи зі сказаного, теми курсових робіт розробляються викладачами кафедри, обговорюються на засіданні кафедри та затверджуються завідувачем кафедри. Цей процес повторюється щорічно. Як виключення, у випадку наукової та/або практичної необхідності за узгодженням із завідувачем кафедри студентом може бути запропоновано власну тему курсової роботи.

У поточному 2015-2016 навчальному році кафедрою запропоновано 100 тем курсових робіт (див. додаток 4). Студенти обирають тему роботи за двома останніми цифрами залікової книжки. **У випадку підготовки курсової роботи за іншою темою без узгодження із викладачем та завідувачем кафедри підготовлена курсова робота до захисту не допускається.**

Керівництво курсовими роботами здійснюється, як правило, найбільш кваліфікованими і підготовленими з дисципліни «Цивільне право» викладачами, – які мають науковий ступінь та/або вчене звання, тривалий (більш ніж 5 років) досвід роботи з викладання дисциплін «Цивільне право», «Цивільний процес» та інших дисциплін цивільно-правової спрямованості, мають наукові роботи за

проблематикою цивільного права (процесу) та здійснюють підготовку докторських (кандидатських) дисертацій, інших значних наукових робіт з юридичної спеціальності.

Курсова робота повинна мати навчальний та науково-прикладний характер, щоб її текст студент міг використати для наступної підготовки наукового реферату, доповіді, статті тощо.

Курсову роботу студенти згідно з розкладом навчальних занять захищають на кафедрі. Результати захисту оформлюються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» із зазначенням балів, виходячи із 100-бальної шкали оцінювання і документуються у відомості.

Студенти, які своєчасно не виконали курсову роботу, а також ті, які не з'явилися на захист, або захистили курсову роботу на оцінку «незадовільно», до складання екзамену з дисципліни «Цивільне право» не допускаються.

Курсові роботи, виконані не за своєю темою або за темою, що відсутня в переліку (без узгодження із завідувачем кафедри); з порушенням вимог до оформлення, – до захисту не допускаються.

1. СТРУКТУРА І ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Обравши тему курсової роботи, студент повинен ознайомитися з вимогами до виконання курсових робіт з цивільного права. В іншому випадку при незнанні вимог якісну у теоретичному і практичному плані курсову роботу може бути не допущено до захисту через наявність формальних недоліків.

На початковому етапі підготовки курсової роботи студент повинен підібрати у бібліотеці та/або серед офіційних електронних джерел необхідну нормативну літературу, монографії, навчальну літературу, практичну та довідкову літературу, статті у періодичних наукових та загальних виданнях з обраної теми, виявити наявні проблеми та опанувати матеріали, що ці проблеми піднімають або пропонують шляхи подолання.

Крім цього, студенту необхідно визначити конкретне підприємство, установу, організацію, державний орган на предмет можливості використання їх практичних матеріалів у курсовій роботі. Це сприятиме студентові пов'язати теорію і практику при дослідженні теми роботи.

На наступному етапі студент повинен скласти план курсової роботи, узгодити його з викладачем; а в разі необхідності – доопрацювати план та скласти розгорнуту схему викладення кожного розділу.

Обсяг курсової роботи повинен складати 30-40 сторінок основного комп'ютерного тексту, написаних шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. При необхідності, враховуючи специфіку конкретної теми, обсяг курсової роботи може бути більшим. До обсягу курсової роботи не рахуються список використаних джерел та додатки.

Структурно курсова робота повинна включати:

1. Титульну сторінку.
2. Зміст.
3. Вступ.
4. Розділи (які включають умовно теоретичну частину – мінімум 3-4 підрозділи, та умовно практичну частину – мінімум 3-4 підрозділи).
5. Висновки.
6. Список використаних джерел.
7. Додатки (в окремих виняткових випадках додатків може не бути).

Зміст курсової роботи повинен бути розгорнутим – складатися із декількох розділів, які мають підрозділи. Навпроти назв розділів та підрозділів виставляються відповідні номери сторінок тексту.

У вступі подається обґрунтування теми дослідження у курсовій роботі, її актуальність і значення у сучасних умовах; формулюються мета, яку треба досягти за підсумками курсової роботи; задачі, які поступово у комплексі призведуть до досягнення мети; предмет (про що пишеться курсова); об'єкт (особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників, в межах яких знаходиться предмет); методи, за посередництва яких здійснюватиметься виконання курсової роботи, буде досліджено певні правовідносини при написанні курсової (за розділами та підрозділами роботи). Актуальність теми передбачає обґрунтування її дослідження з точки зору потреб науки (теорії), практики, законодавства. Слід вказати хто із вчених досліджував обрану тему.

Вступ має складатися в середньому із 2 – 4 аркушів.

Розділи курсової роботи складають основну її частину. Вони мають бути продумані і побудовані таким чином, щоб розкривалася і теоретична, і практична частина теми.

Теоретична частина повинна включати аналіз стану теоретичної розробки питання. На основі літературних джерел аналізуються різні точки зору авторів на досліджувану проблему, вивчається закордонний досвід, співставляються позиції різних галузей права, наукових шкіл та напрямків. Коло розв'язуваних у роботі завдань визначається поставленою метою і характером досліджуваної проблеми. Для розкриття предмета дослідження необхідно розробити теоретико-методичний підхід, критерії оцінки запропонованих заходів, спрямованих на вирішення завдань роботи та подолання проблем, які розглядаються.

У процесі роботи студент повинен застосовувати методіку системного і комплексного підходів, широко використовувати арсенал сучасних методів аналізу проблем господарського права, наявний статистичний матеріал.

Необхідно співставляти теоретичні питання з конкретними прикладами з господарської практики, з практики роботи суб'єктів господарювання різних форм власності, об'єднань підприємств та органів господарського керівництва.

Такий підхід дозволяє здійснити аналіз умов та чинників, що впливають на систему управління, виявити недоліки та причини даної ситуації і на базі цього розробити пропозиції щодо удосконалення управління.

Особливу увагу необхідно звернути на термінологічну єдність роботи. Текст курсової роботи рекомендується супроводжувати схемами, графіками, діаграмами, таблицями, малюнками та іншим ілюстративним матеріалом, що надає роботі ясність і конкретність. Кількість засобів ілюстративного матеріалу визначається змістом та специфікою роботи.

Практична частина містить аналіз статистичних матеріалів, результати власних досліджень та науково обґрунтованих спостережень, які покликані підтвердити або спростувати теоретичні положення або висновки, подані при викладенні умовно теоретичної частини роботи.

Необхідно проаналізувати результати досліджень, статистичні матеріали з точки зору господарського права. Студентові належить зробити висновки, які мають практичне значення для обраного об'єкта дослідження (підприємства, місцевої ради, податкової інспекції тощо) у вигляді методичних рекомендацій, конкретних заходів стратегії і тактики, заходів реорганізації діяльності.

Ця частина роботи є основною за значенням та обсягом, її зміст тісно пов'язаний з практикою господарської діяльності підприємств, установ та організацій, правовий статус яких досліджується у роботі. Умовно практична частина може складатися з 1-3 розділів з підрозділами, в яких відображається:

- конкретна характеристика об'єкта дослідження (підприємства, організації, об'єднання, банка, державного органу), його організаційно-функціональна структура, напрями діяльності, види управлінських операцій та процедур, основні показники роботи;
- системний аналіз досліджуваної проблеми (теми курсової роботи) у процесі дослідження діяльності суб'єкта господарювання з використанням різних наукових методик, з оцінкою позитивних і негативних боків, «вузьких місць» та резервів;
- розробка рекомендацій, спрямованих на вдосконалення господарської діяльності досліджуваного суб'єкта господарювання (цінним є пропозиція інноваційних рішень, новітніх технік та технологій, «ноу-хау»).

У розділах курсової обов'язково повинні бути посилання на використані джерела (наприклад, [13, с. 21-22], що означає, що джерело під номером 13, а саме сторінки 21 і 22 було використано у певному місці роботи).

У висновках узагальнюються результати дослідження, формулюються основні підсумки усієї роботи (бажано, щоб це були реальні пропозиції щодо внесення змін до законодавства, зміни чи удосконалення теоретичних положень або правової чи судової практики). Висновки з роботи повинні сприяти досягненню мети і вирішувати завдання роботи. Обсяг висновків має становити в середньому 3-5 аркушів.

Список використаних джерел повинен містити використані при написанні курсової роботи літературні джерела, на які є посилання у тексті. При роботі з літературними джерелами не слід обмежуватися поданим нижче у додатках списком основним нормативно-правових актів та навчальних посібників і підручників. Обов'язково повинні бути посилання на наукові монографічні роботи, автореферати дисертацій, наукові роботи провідних вчених-господарників у наукових журналах: «Право України», «Підприємництво, господарство і право», «Вісник господарського судочинства», «Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності», «Вісник Луганського університету внутрішніх справ», «Вісник Одеського університету внутрішніх справ», «Наше право», «Віче», «Вісник Запорізького юридичного інституту», «Науковий вісник Дніпропетровського юридичного університету МВС України», «Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України», «Фінанси України», «Економіка, фінанси, право», «Вісник прокуратури». Названі журнали є в бібліотеках більшості вищих навчальних закладів України. У мережі Інтернет можна використовувати електронні наукові журнали з правових наук – «Форум права» (Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP>), «Часопис Академії адвокатури України» (Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Chaaui/index.html>) та інші.

Крім названих можна використовувати інші українські періодичні наукові журнали:

«Адвокат», «Адвокатура», «Економіка і право», «Правничий часопис Донецького національного університету», «Вісник Донецького університету. Серія В: Економіка і право», «Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права», «Юридичний вісник України», «Вісник Національної Академії Наук України», «Вісник Національної Академії правових наук України», «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки», «Вісник Конституційного Суду України», «Вісник Антимонопольного комітету України», «Менеджер: Вестник ДонГАУ», «Вісник

Дніпропетровського університету: Правознавство», «Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право», «Часопис Київського університету права». Ці журнали не кожного року виписуються бібліотекою інституту.

Крім вітчизняних при написанні курсової роботи можна використовувати російські, білоруські, молдавські та інші періодичні наукові видання з права:

«Государство и право», «Вестник Высшего Арбитражного суда Российской Федерации», «Вестник Конституционного Суда РФ», «Юридический вестник Ростовского государственного экономического университета», «Вестник Моск. ун-та. Сер.11. Право», «Вестник Санкт-Петербургского университета МВД России», «Вестник Омского университета», «Вестник Челябинского университета», «Вестник Белорусского университета. – Серия 3: История, философия, экономика, право», «Вестник учебного отдела Нижегородского юридического института МВД РФ», «Вестник Нижегородского университета им. Н.И. Лобачевского. – Серия: Право»...

При підготовці курсової роботи студент повинен зробити підбірку наукових періодичних робіт за темою. Краще за все зробити копії близько 20-30 наукових статей за темою роботи; зібрати їх в один швидкозшивач; опрацювати у курсовій роботі; зробити посилання на них; оформити у списку використаних джерел.

Зазвичай при підготовці курсової роботи студент повинен опрацювати у середньому 30-50 наукових робіт за темою. Однак це не означає, що усі вони знайдуть місце у списку використаних джерел. Там будуть лише ті літературні джерела, на які автором було зроблено посилання у тексті роботи.

Літературні джерела оформлюються згідно з вимогами Міністерства освіти і науки України та державних стандартів.

Додатки оформлюються у разі необхідності для того, щоб не перевантажувати основний текст курсової роботи великою кількістю ілюстративного матеріалу. Це можуть бути таблиці, варіанти різноманітних нормативних документів, пропозицій до законодавства, у т.ч. до локальних нормативно-правових актів, приклади рішень судів та адміністративних органів, приклади цивільно-правових договорів та інших документів. Обсяг додатків не обмежується.

2. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Як вказувалося, обсяг курсової роботи повинен складати 30-40 сторінок основного комп'ютерного тексту, написаних шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. При цьому приблизний обсяг структурних частин має дорівнювати: титульний аркуш – 1 аркуш; зміст – 1 аркуш; вступ – 2–4 аркуші; теоретична частина – 10–17 аркушів; практична частина – 17–23 аркуші; висновки 3–5 аркушів.

Курсова робота виконується на папері стандартного формату А4 (210x297 мм) на одному боці аркуша з дотриманням полів: з лівого краю – 25 мм; з правого краю – 10 мм; зверху та знизу – 20 мм. На сторінці повинно бути 28-30 строк тексту. Уся робота має наскрізну нумерацію без розривів розділу або сторінки. Починається нумерація з титульного аркуша, але номер на ньому не ставиться. На усіх наступних аркушах номер проставляється у правому верхньому кутку (колонтитулі) арабськими цифрами.

У ході викладення матеріалу у тексті виділяються усі заголовки, вказані у змісті роботи. Скорочення слів не допускається, крім загальноприйнятих. У тексті роботи окремі терміни можуть скорочуватися, однак при першому вживанні вони супроводжуються розшифровуванням. Наприклад, Господарський кодекс України (далі – ГК України), Цивільний кодекс України (далі – ЦК України).

На кожен цитату, аргумент, думку, ідею, факт, статистичну довідку, матеріали (таблиці, схеми тощо), запозичені з будь-яких джерел, мають бути посилання в тексті. Посилання слід робити у квадратних дужках із вказівкою конкретної сторінки джерела (наприклад, [6, с. 901], що означає, що на сторінці 901 джерела під номером 6 знаходиться таблиця, наведена у курсовій роботі, або аргумент вченого, використаний у певному місці роботи). Посилання на використані джерела без зазначення сторінки допускається у випадку, коли студент посилається не на конкретну сторінку, а на всю роботу, або на нормативно-правовий акт.

Кожний розділ курсової роботи повинен починатися з нового аркуша. Назва розділу пишеться посередині аркуша напівжирним шрифтом прописними літерами. Назва підрозділу пишеться з абзацного відступу 1,25 см напівжирним

шрифтом строчними літерами. Нумерація підрозділів здійснюється згідно з вимогами Вищої атестаційної комісії України: 1.1. – перший підрозділ першого розділу; 1.2. – другий підрозділ першого розділу; 2.1. – перший підрозділ другого розділу; 2.2. – другий підрозділ другого розділу і т.д. Крапка в кінці назви розділу та підрозділу не ставиться.

Усі схеми, таблиці, діаграми та інший ілюстративний матеріал повинні мати назви і відповідні номери. Нумерація здійснюється аналогічно нумерації підрозділів – складається із двох чисел, перше з яких є номером розділу, в якому цю схему чи таблицю наведено, друге – є порядковим номером самої схеми у цьому розділі. На кожну ілюстрацію необхідно робити посилання в тексті. Ілюстративний матеріал, в залежності від його важливості, включається до основного тексту курсової роботи або виноситься у додаток.

Охайність оформлення курсової роботи є обов'язковою умовою її виконання і враховується під час захисту.

Наприкінці тексту (списку використаних джерел, останнього з додатків) студент підписує роботу і вказує дату здачі на перевірку.

3. ПОРЯДОК І ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

До списку використаних джерел включаються лише ті літературні та інші джерела, які були студентом використані під час виконання курсової роботи, і на які є посилання в тексті роботи. Це можуть бути нормативно-правові акти різної юридичної сили, наукова, навчально-методична, спеціальна література, видана українською, російською або іншими мовами, статті у наукових та загальних журналах, газетах, інструктивні матеріали підприємств, установ, організацій та ін.

Список використаних джерел подається відповідно до загальних вимог та правил, наведених у ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12.-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила».

Оформлення літератури повинно проводитися на основі вимог ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Зразки оформлення окремих видів літературних джерел за названим стандартом наведено у додатку № 3. Можна навести зразки оформлення окремих нормативно-правових актів – кодексів, законів, підзаконних актів:

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436—IV / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 18—22. — Ст. 144.
2. Про систему оподаткування : Закон України від 25 червня 1991 року № 1251—XII (втратив чинність) / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 39. — Ст. 510.
3. Про затвердження Правил надання населенню послуг з перевезень міським електротранспортом : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року № 1735 / Кабінет Міністрів України // <http://zakon.rada.gov.ua>.

Як виняток, можуть застосовуватися вимоги попереднього державного стандарту. Приклад оформлення навчальної літератури за цим державним стандартом наведено у Переліку джерел рекомендованої навчальної літератури. При описі нормативно-правових актів обов'язково повинно робитися посилання на офіційне джерело їх опублікування.

Оформлення літератури не за державними стандартами або з невірним застосуванням державних стандартів не припускається.

Перелік використаних джерел подається в порядку згадування у тексті курсової роботи або за алфавітом.

4. ПЕРЕВІРКА І ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підготовлена курсова робота підписується студентом і передається на перевірку на кафедру господарського та екологічного права у встановлені робочим навчальним планом строки. При цьому студенти денної форми навчання передають роботу на кафедру безпосередньо через реєстрацію її старшим лаборантом кафедри; студенти заочної форми навчання передають роботу на кафедру через свого методиста з факультету права із реєстрацією методистом і наступною реєстрацією старшим лаборантом кафедри.

Якщо в результаті перевірки були виявлені істотні недоліки і помилки, неповний обсяг; відсутність одного або декількох основних структурних елементів, описаних вище; низька якість оформлення роботи, – вона повертається студенту на доопрацювання. Керівник курсової роботи у письмовій формі подає свої зауваження студентові. На титульній сторінці роботи ставиться віза керівника – «доопрацювати», «переробити», «не допущено». При відповідності роботи усім перерахованим вище вимогам, – керівник ставить візу «допущено до захисту» або просто «до захисту». При цьому він може написати оцінку, яку студент може отримати у випадку успішного захисту курсової роботи.

Захист курсових робіт проводиться у призначений кафедрою за узгодженням з навчально-методичним відділом та факультетом права день і час. Захист курсових робіт здійснюють 2 або 3 викладачі, один із яких є особою, яка перевіряла курсові роботи. Усталена практика роботи на кафедрі господарського та екологічного права склалася таким чином, що захист курсових робіт проводиться двома викладачами. Одним із них обов'язково є викладач, який перевіряв роботу та надавав допуск до її захисту.

Захист курсових робіт може здійснюватися у різних формах. На кафедрі господарського та екологічного права отримали поширення два способи. Перший полягає у захисті курсових робіт студентами індивідуально без присутності інших студентів. Це дає змогу студенту, який захищається, налаштуватися на необхідний лад і не відволікатися на сторонні подразники. Так само викладачі можуть не відволікати увагу на інших студентів. Викладачі обговорюють проблематику теми з автором роботи в індивідуальному порядку. Другий спосіб полягає у захисті курсової роботи у присутності всієї групи. У цьому випадку автору надається 5-10 хвилин для доповіді основних положень роботи, після чого йому ставляться запитання за темою. У цьому випадку майбутній юрист вчиться публічно доводити свою точку зору громадському загалу (у даному випадку двом викладачам та групі студентів).

При підготовці до захисту студенту необхідно звернути особливу увагу на питання і зауваження керівника курсової роботи, зроблені під час перевірки.

Студент, який не подав роботу на перевірку у визначений термін або не захистив її на позитивну оцінку, вважається таким, що має академічну заборгованість.

У процесі підготовки курсової роботи до захисту необхідно звернути увагу на такі моменти:

- обґрунтування теми роботи і чітке формулювання її мети та завдань;
- зауваження, зроблені під час рецензування роботи;
- використання матеріалу з періодичних наукових видань;
- глибоке розуміння сучасного стану аналізованих у роботі проблем;
- застосування понятійно-категоріального апарату господарсько-правової науки;
- самостійне мислення і творчий підхід до піднятих у роботі проблем;
- логіку і чіткість викладення матеріалу;
- обґрунтованість основних положень та висновків;
- вміння аргументовано захищати власну точку зору;
- знання літератури за темою, у т.ч. інших робіт вчених, що досліджували тему;
- якість та охайність оформлення роботи;
- правильність відповідей на запитання, що ставилися під час захисту роботи.

За підсумками захисту курсової роботи студенти отримують наступні оцінки:

- **оцінка «відмінно»** – курсову роботу написано на високому рівні, у ній є елементи наукової новизни, робота має практичне значення – результати можуть бути використані у практичній діяльності суб'єктами господарювання та/або судовими чи адміністративними державними органами; у роботі вірно визначені структурні елементи; доповідь студента була стислою, проте логічною і послідовною, студент виступив вільно, з відмінним знанням матеріалу; відповіді на додаткові питання є вірними і конкретними, свідчать про достатню глибину дослідження, наявність і обґрунтованість власної позиції на предмет дослідження у курсовій роботі; роботу оформлено охайно, написано з використанням понятійно-категоріального апарату господарсько-правової науки; за темою курсової роботи студент має апробацію – участь у науковій конференції, підготовлену роботу на конкурс студентських робіт, наукову статтю тощо;
- **оцінка «добре»** – тему курсової роботи було розкрито, проте з невеликими недоліками: проведено достатньо поверхневий аналіз літературних джерел, елементи новизни чітко не простежуються, недостатньо наведено матеріалів практичного характеру; у роботі в цілому вірно визначені

структурні елементи; у рецензії керівника курсової роботи зазначено окремі недоліки; студент виступав вільно, на питання викладачів давав в основному чіткі та обґрунтовані відповіді; роботу оформлено згідно з вимогами, написано з використанням понятійно-категоріального апарату господарсько-правової науки; за темою курсової роботи студентом не зроблено апробацію;

- **оцінка «задовільно»** – тему курсової роботи в основному розкрито, проте мають місце наступні недоліки: нечітко сформульовано структурні елементи курсової роботи; теоретичний розділ роботи побудовано лише шляхом посилання на думки інших авторів без власного ефективного аналізу та коментаря; у роботі відсутня наукова полеміка з іншими авторами, наявна лише констатація фактів, запозичених з інших джерел; практична частина роботи має переважно описовий характер, підбір інформаційних матеріалів (таблиць, схем, рисунків, графіків) є не завжди обґрунтованим; у роботі майже відсутні елементи наукової новизни; висновки та пропозиції за курсовою роботою є недостатньо конкретними і навряд чи можуть бути використані на практиці; у рецензії керівника міститься значна кількість зауважень; доповідь на захисті була формальною, частково прочитаною із заготовлених матеріалів; відповіді на запитання викладачів були дані неповні і не завжди вірні; є зауваження до оформлення курсової роботи, її написано в цілому з використанням понятійно-категоріального апарату господарсько-правової науки; за темою курсової роботи студентом не зроблено апробацію;
- **оцінка «незадовільно»** – ціль роботи сформульовано неконкретно, структурні елементи не визначено або визначено неточно; розділи курсової роботи не пов'язані між собою; відсутній аналіз сучасних літературних джерел (особливо періодичних); аналіз проведено поверхнево, факти і аргументи під висновки підганялися штучно, часто не доводили тези автора; системність і глибина дослідження у роботі відсутні; робота має суто описовий характер; пропозиції та рекомендації автора не впливають із тексту роботи або мають випадковий характер, не можуть використовуватися у практичній діяльності, їх аргументація відсутня; оформлення роботи не відповідає вимогам, роботу написано з частковим та випадковим використанням понятійно-категоріального апарату господарсько-правової науки; доповідь на захисті була прочитана із заготовлених матеріалів, була нечіткою, з помилками і неточностями, відповіді на запитання викладачів були нечіткими і неповними.

5. СПИСОК ОСНОВНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ І ДЖЕРЕЛ РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ*:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР.
2. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV.
3. Цивільний процесуальний кодекс України: Затверджений Законом від 18 липня 1963 року.
4. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV.
5. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 6 листопада 1991 року № 1798-XII.
6. Бюджетний кодекс України: Закон України від 21 червня 2001 року № 2542-III.
7. Водний кодекс України: Закон України від 6 червня 1995 року № 213/95-ВР.
8. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III.
9. Кодекс торговельного мореплавства України: Закон України від 23 травня 1995 року № 176/95.
10. Кодекс України про надра: Закон України від 27 липня 1994 року № 132/94-ВР.
11. Лісовий кодекс України: Закон України від 21 січня 1994 року № 3852-XII.
12. Митний кодекс України: Закон України від 11 липня 2002 року № 92-IV.
13. Повітряний кодекс України: Закон України від 4 травня 1993 року № 3167-XII.
14. Податковий кодекс України : Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI.
15. Гірничий закон України: Закон України від 6 жовтня 1999 року № 1127-XIV.
16. Основи законодавства України про культуру: Закон України від 14 лютого 1992 року № 2117-XII.
17. Про автомобільний транспорт: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2344-III.
18. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-XII.
19. Про адвокатуру: Закон України від 19 грудня 1992 року № 2887-XII.
20. Про акредитацію органів з оцінки відповідності: Закон України від 17 травня 2001 року № 2407-III.
21. Про акціонерні товариства : Закон України від 17 вересня 2008 року № 514-VI;
22. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26 листопада 1993 року № 3659-XII.
23. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20 травня 1999 року № 687-XIV.
24. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22 квітня 1993 року № 3125-XII.
25. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III.
26. Про благодійництво та благодійні організації: Закон України від 16 вересня 1997 року № 531/97-ВР.
27. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV.
28. Про видавничу справу: Закон України від 5 червня 1997 року № 318/97-ВР.
29. Про виключну (морську) економічну зону України: Закон України від 16 травня 1995 року № 162/95-ВР.
30. Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку: Закон України від 8 лютого 1995 року № 39/95-ВР.

* З наведеними та іншими нормативно-правовими актами можна ознайомитися на сайті www.rada.gov.ua та на інших офіційних і неофіційних сайтах.

31. Про вищу освіту: Закон України від від 17 січня 2002 року № 2984-III.
32. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 30 червня 1999 року № 784-XIV.
33. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань: Закон України від 22 листопада 1996 року № 543/96-ВР.
34. Про відповідальність підприємств, їх об'єднань, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудування: Закон України від 14 жовтня 1994 року № 208/94-ВР.
35. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 року № 1576-XII.
36. Про господарську діяльність у Збройних силах України: Закон України від від 21 вересня 1999 року № 1076-XIV.
37. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України від 23 березня 2000 року № 1602-III.
38. Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів: Закон України від 19 грудня 1995 року № 481/95-ВР.
39. Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції: Закон України від 17 липня 1997 року № 468/97-ВР.
40. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30 жовтня 1996 року № 448/96-ВР.
41. Про державну контрольно-ревізійну службу: Закон України від 26 січня 1993 року № 2939-XII.
42. Про державну підтримку космічної діяльності: Закон України від 16 березня 2000 року № 1559-III.
43. Про державну підтримку літакобудівної промисловості в Україні: Закон України від 12 липня 2001 року № 2660-III.
44. Про державну підтримку малого підприємництва: Закон України від 19 жовтня 2000 року № 2063-III.
45. Про державну підтримку сільського господарства України: Закон України від 24 червня 2004 року № 1877-IV.
46. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV.
47. Про державну службу: Закон України від 16 грудня 1993 року № 3723-XII.
48. Про державну статистику: Закон України в редакції Закону від 13 липня 2000 року № 1922-III.
49. Про державну таємницю: Закон України у редакції Закону від 21 вересня 1999 року № 1079-XIV.
50. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16 листопада 1992 року № 2782-XII.
51. Про екологічну експертизу: Закон України від 9 лютого 1995 року № 45/95-ВР.
52. Про електроенергетику: Закон України від 16 жовтня 1997 року № 575/97-ВР.
53. Про енергозбереження: Закон України від 1 липня 1994 року № 74/94-ВР.
54. Про Єдиний митний тариф: Закон України від 5 лютого 1992 року № 2097-XII.
55. Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України від 13 жовтня 1992 року № 2673-XII.
56. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 9 липня 2003 року № 1058-IV.
57. Про залізничний транспорт: Закон України від 4 липня 1996 року № 273/96-ВР.

58. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11 вересня 2003 року № 1160-IV.
59. Про заставу: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2654-XII.
60. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну: Закон України від 22 грудня 1998 року № 332-XIV.
61. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 року № 236/96-ВР.
62. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 року № 2210-III.
63. Про захист інформації в автоматизованих системах: Закон України від 5 липня 1994 року № 80/94-ВР.
64. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту: Закон України від 22 грудня 1998 року № 330-XIV.
65. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту: Закон України від 22 грудня 1998 року № 331-XIV.
66. Про захист прав покупців сільськогосподарських машин: Закон України від 5 червня 2003 року № 900-IV.
67. Про захист прав споживачів: Закон України в редакції Закону від 15 грудня 1993 року № 3682-XII.
68. Про здійснення державних закупівель: Закон України від 1 червня 2010 року № 2289-VI.
69. Про зерно та ринок зерна в Україні: Закон України від 4 липня 2002 року № 37-IV.
70. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 року № 959-XII.
71. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-XII.
72. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 року № 40-IV.
73. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди): Закон України від 15 березня 2001 року № 2299-III.
74. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII.
75. Про іпотеку: Закон України від 5 червня 2003 року № 898-IV.
76. Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати: Закон України від 19 червня 2003 року № 979-IV.
77. Про колективне сільськогосподарське підприємство: Закон України від 14 лютого 1992 року № 2114-XII.
78. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 року № 3356-XII.
79. Про концесії: Закон України від 16 липня 1999 року № 997-XIV.
80. Про кооперацію: Закон України від 10 липня 2003 року № 1087-IV.
81. Про кредитні спілки: Закон України від 20 грудня 2001 року № 2908-III.
82. Про лікарські засоби: Закон України від 4 квітня 1996 року № 123/96-ВР.
83. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 року № 1775-III.
84. Про майнову відповідальність за порушення умов договору підряду (контракту) про виконання робіт на будівництві об'єктів: Закон України від 6 квітня 2000 року № 1641-III.
85. Про метрологію та метрологічну діяльність: Закон України у редакції Закону від 15 червня 2004 року № 1765-IV.
86. Про міліцію: Закон України від 20 грудня 1990 року № 565-XII.
87. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР.
88. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 року № 586-XIV.
89. Про молоко та молочні продукти: Закон України від 24 червня 2000 року № 1870-XIV.

90. Про музеї та музейну справу: Закон України від 29 червня 1995 року № 249/95-ВР.
91. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25 червня 1993 року № 3322-ХІІ.
92. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України у редакції Закону від 1 грудня 1998 року № 284-ХІV.
93. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10 лютого 1995 року № 51/95-ВР.
94. Про нафту і газ: Закон України від 12 липня 2001 року № 2665-ІІІ.
95. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-ХІV.
96. Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні: Закон України від 10 грудня 1997 року № 710/97-ВР.
97. Про Національну систему конфіденційного зв'язку: Закон України від 10 січня 2002 року № 2919-ІІІ.
98. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 року № 3425-ХІІ.
99. Про об'єднання громадян: Закон України від 16 червня 1992 року № 2460-ХІІ.
100. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2374-ІІІ.
101. Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах: Закон України від 4 жовтня 2001 року № 2761-ІІІ.
102. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР.
103. Про організації роботодавців: Закон України від 24 травня 2001 року № 2436-ІІІ.
104. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 року № 3341-ХІІ.
105. Про оренду державного та комунального майна: Закон України в редакції Закону від 14 березня 1995 року № 98/95-ВР.
106. Про оренду землі: Закон України в редакції Закону від 2 жовтня 2003 року № 1211-ІV.
107. Про оренду майна державних підприємств та організацій: Закон України в редакції Закону від 14 березня 1995 року № 98/95-ВР.
108. Про освіту: Закон України в редакції Закону від 23 березня 1996 року № 100/96-ВР.
109. Про основи містобудування: Закон України від 16 листопада 1992 року № 2780-ХІІ.
110. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України в редакції Закону від 1 червня 2000 року № 1771-ІІІ.
111. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12 липня 2001 року № 2658-ІІІ.
112. Про перевезення небезпечних вантажів: Закон України від 6 квітня 2000 року № 1644-ІІІ.
113. Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації: Закон України від 7 липня 1999 року № 847-ХІV.
114. Про підтвердження відповідності: Закон України від 17 травня 2001 року № 2406-ІІІ.
115. Про планування і забудову територій: Закон України від 20 квітня 2000 року № 1699-ІІІ.
116. Про платіжні системи та переказ грошей в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2346-ІІІ.
117. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23 вересня 1994 року № 185/94-ВР.
118. Про поставки продукції для державних потреб: Закон України від 22 грудня 1995 року № 493/95-ВР.
119. Про поштовий зв'язок: Закон України від 4 жовтня 2001 року № 2759-ІІІ.
120. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 6 квітня 2000 року № 1647-ІІІ.
121. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 року № 1550-ІІІ.

122. Про приватизацію державного майна: Закон України в редакції Закону від 19 лютого 1997 року № 89/97-ВР.
123. Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію): Закон України в редакції Закону від 15 травня 1996 року № 189/96-ВР.
124. Про приєднання України до Конвенції УНІДРУА про міжнародний фінансовий лізинг: Закон України 11 січня 2006 року № 3301.
125. Про природні монополії: Закон України від 20 квітня 2000 року № 1682-III.
126. Про проведення економічного експерименту на підприємствах гірничо-металургійного комплексу: Закон України від 14 липня 1999 року № 934-XIV.
127. Про прокуратуру: Закон України від 5 листопада 1991 року № 1789-XII.
128. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 року № 1045-XIV.
129. Про ратифікацію Угоди щодо співробітництва у розвитку та використанні систем стільникового рухомого зв'язку: Законом України від 3 березня 1998 року № 149/98-ВР.
130. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23 грудня 1998 року № 351-XIV.
131. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 року № 93/96-ВР.
132. Про рекламу: Закон України від 3 липня 1996 року № 270/96-ВР.
133. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23 квітня 1991 року № 987-XII.
134. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 17 липня 1997 року № 469/97-ВР.
135. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 року № 2229-XII.
136. Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16 липня 1999 року № 991-XIV.
137. Про спеціальні економічні зони та спеціальний режим інвестиційної діяльності в Донецькій області: Закон України від 24 грудня 1998 року № 356-XIV.
138. Про споживчу кооперацію: Закон України від 10 квітня 1992 року № 2265-XII.
139. Про стандартизацію: Закон України від 17 травня 2001 року № 2408-III.
140. Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні: Закон України від 19 вересня 1997 року № 535/97-ВР.
141. Про страхові тарифи на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 22 лютого 2001 року № 2272-III.
142. Про страхування: Закон України у редакції Закону від 4 жовтня 2001 року № 2745-III.
143. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21 грудня 1993 року № 3759-XII.
144. Про телекомунікації: Закон України від 18 листопада 2003 року № 1280-IV.
145. Про товарну біржу: Закон України від 10 грудня 1991 року № 1956-XII.
146. Про торгово-промислові палати в Україні: Закон України від 2 грудня 1997 року № 671/97-ВР.
147. Про транзит вантажів: Закон України від 20 жовтня 1999 року № 1172-XIV.
148. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 року № 232/94-ВР.
149. Про трубопровідний транспорт: Закон України від 15 травня 1996 року № 192/96-ВР.
150. Про туризм: Закон України від 29 травня 2001 року у редакції Закону від 18 листопада 2003 року № 1282-IV.
151. Про угоди про розподіл продукції: Закон України від 14 вересня 1999 року № 1039-XIV.
152. Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження: Закон України від 17 лютого 2000 року № 1457-III.

153. Про фермерське господарство: Закон України від 19 червня 2003 року № 973-IV.
154. Про фізичну культуру і спорт: Закон України від 24 грудня 1993 року № 3808-XII.
155. Про фінансовий лізинг: Закон України в редакції Закону від 11 грудня 2003 року № 1381-IV.
156. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 року № 2664-III.
157. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 3 грудня 1990 року № 507-XII.
158. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 18 червня 1991 року № 1201-XII.
159. Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини: Закон України від 23 грудня 1997 року № 771/97-ВР.
160. Інкотермс. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати: Міжнародний договір. Введено в дію з 1 січня 2000 року.
161. Про Державну програму демонополізації економіки і розвитку конкуренції: постанова Верховної Ради України від 21 грудня 1993 року № 3757-XII.
162. Про державне мито: Декрет Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93.
163. Про довірчі товариства: Декрет Кабінету Міністрів України від 17 березня 1993 року № 23-93.
164. Про Державну комісію з цінних паперів та фондового ринку: Указ Президента України від 14 лютого 1997 року № 142/97.
165. Про деякі питання інноваційного інвестування підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави: Указ Президента України від 1 липня 2002 року № 593/2002.
166. Про деякі питання іноземного інвестування: Указ Президента України від 7 липня 1998 року № 748/98.
167. Про заходи щодо розвитку корпоративного управління в акціонерних товариствах: Указ Президента України від 21 березня 2002 року № 280/2002.
168. Про Міністерство вугільної промисловості України: Указ Президента України від 30 грудня 1994 року № 828/94.
169. Про Міністерство палива та енергетики України: Указ Президента України від 14 квітня 2000 року № 598/2000.
170. Про невідкладні заходи щодо впорядкування діяльності державних (національних) акціонерних та холдингових компаній: Указ Президента України від 7 листопада 2001 року № 1049/2001.
171. Про Положення про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України: Указ Президента України від 4 квітня 2003 року № 292/2003.
172. Про реформування нафтогазового комплексу України: Указ Президента України від 25 лютого 1998 року № 151.
173. Про холдингові компанії, що створюються в процесі корпоратизації і приватизації: Указ Президента України від 11 травня 1994 року № 224/94.
174. Про випуск казначейських зобов'язань: постанова Кабінету Міністрів України від 10 січня 2002 року № 15.
175. Про випуски облігацій внутрішніх державних позик: постанова Кабінету Міністрів України від 31 січня 2001 року № 80.
176. Про Державну інспекцію контролю за цінами: постанова Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2000 року № 1432.
177. Про затвердження Концепції реформування транспортного сектору економіки: постанова Кабінету Міністрів України від 9 листопада 2000 року № 1684.

178. Про затвердження переліків деяких послуг у сфері транспорту, щодо яких запроваджується ліцензування: постанова Кабінету Міністрів України від 13 лютого 1999 року № 182.
179. Про затвердження переліку видів господарської діяльності, здійснення якої дозволяється військовим частинам Збройних Сил: постанова Кабінету Міністрів України від 25 липня 2000 року № 1171.
180. Про затвердження Положення про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів: постанова Кабінету Міністрів України від 22 травня 1996 року № 549.
181. Про затвердження Положення про створення (реєстрацію), реорганізацію та ліквідацію промислово-фінансових груп: постанова Кабінету Міністрів України від 20 липня 1996 року № 781.
182. Про затвердження порядку надання Кабінетом Міністрів України дозволу на узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання: постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 року № 219.
183. Про затвердження Порядку надання фінансової звітності: постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 року № 417.
184. Про затвердження Статуту залізниць України: постанова Кабінету Міністрів України від 6 квітня 1998 року № 457.
185. Про затвердження Типового концесійного договору: постанова Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2000 року № 643.
186. Про заходи щодо підтримки інноваційно-інвестиційних проектів: постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2002 року № 1106.
187. Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці: постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 1993 року № 611.
188. Про перетворення державних підприємств у казенні: постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня 1998 року № 987.
189. Про утворення Комісії з питань неплатоспроможності: постанова Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2001 року № 1181.
190. Про утворення Міжвідомчої ради з питань захисту прав споживачів: постанова Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року № 317.
191. Про затвердження Статуту автомобільного транспорту: постанова Ради Міністрів УРСР від 27 червня 1969 року № 401.
192. Про затвердження Інструкції про порядок застосування економічних та фінансових (штрафних) санкцій органами державного контролю за цінами: Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства фінансів України від 3 грудня 2001 року № 298/519.
193. Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 6 вересня 2001 року № 201.
194. Про затвердження Типового положення про регіональне (обласне) управління з питань банкрутства Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції: Наказ Міністерства економіки України від 5 грудня 2000 року № 266.
195. Про затвердження Правил перевезення вантажів автомобільним транспортом в Україні: Наказ Міністерства транспорту України від 14 жовтня 1997 року № 363.
196. Про затвердження Правил повітряних перевезень вантажів: Наказ Міністерства транспорту України від 14 жовтня 2003 року № 793.

197. Про затвердження договорів оренди: Наказ Фонду державного майна України від 23 серпня 2000 року № 1774.
198. Про затвердження Правил користування електричною енергією: Постанова Національної комісії регулювання електроенергетики України в редакції постанови НКРЕ від 22 серпня 2002 року № 928.
199. Умови та Правила здійснення підприємницької діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами: Затверджено постановою Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України від 13 червня 1996 року № 15.
200. Про погодження Рекомендацій з найкращої практики корпоративного управління для акціонерних товариств України: Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 2 червня 2002 року № 190.
201. Класифікація організаційно-правових форм господарювання. Класифікатор: Затверджено та введено в дію наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 22 листопада 1994 року № 288.
202. Методичні рекомендації щодо розрахунків економічно обґрунтованих тарифів на житлово-комунальні послуги: Затверджено наказом Держбуду України від 29 березня 1999 року № 78.
203. Про Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України: Розпорядження Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р.
204. Про врегулювання порядку здійснення іноземними інвесторами інвестицій в Україну: Постанова Правління Національного банку України від 20 липня 1999 року № 356.
205. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова Правління Національного банку України від 29 березня 2001 року № 135.
206. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах: Постанова Правління Національного банку України від 12 листопада 2003 року № 492.
207. Про затвердження Інструкції про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України та змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України: Постанова Правління Національного банку України від 12 грудня 2002 року № 502.
208. Про затвердження Класифікатора іноземних валют: Постанова Правління Національного банку України від 2 жовтня 2002 року № 378.
209. Про затвердження Положення про порядок створення і державної реєстрації банків, відкриття їх філій, представництв, відділень: Постанова Правління Національного банку України від 31 серпня 2001 року № 375.
210. Про затвердження Положення про порядок створення і державної реєстрації банківських об'єднань: Постанова Правління Національного банку України від 31 серпня 2001 року № 377.
211. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності: Підписана в Стокгольмі 14 липня 1967 року та змінена 2 жовтня 1979 року.
212. Положення про третейський суд для вирішення господарських спорів між об'єднаннями, підприємствами, організаціями і установами: Затверджено постановою Державного арбітражу при Раді Міністрів СРСР від 30 грудня 1975 року № 121.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ РЕКОМЕНДОВАНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА ДО УСІХ ТЕМ:

1. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / Кол. авт.: Г.Л. Знаменський, В.В. Хахулін, В.С. Щербина та ін.; За заг. ред. В.К. Мамутова. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 688 с.
2. Теньков С.О. Науково-практичний коментар до Господарського кодексу України. – К.: Вид-во А.С.К., 2004. – 586 с.
3. Цивільний кодекс України: Коментар. – Х.: ТОВ «Одіссей», 2003. – 856 с.
4. Цивільний кодекс України: Коментар / заг. ред. Є.О. Харитонова, О.М. Калітенко. – Одесса: Юридична література, 2003. – 1080 с.
5. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар. – К.: Наука, 2004. – 690 с.
6. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар: У 2 ч. / За заг. Ред. .М. Шевченко. – К.: Концерн “Видавничий Дім “Ін Юре”, 2004. – Ч. 2. – 896 с.
7. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т./ За відповід. Ред.. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнєцової, В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – Т. I. – 832 с.
8. Цивільний кодекс України. Постатейний коментар у двох частинах. Частина 1 / Керівники авторського колективу та відповідальні редактори проф. А.С. Довгерт, проф. Н.С. Кузнєцова. – К.: Юстиніан, 2005. – 680 с.
9. Хозяйственный кодекс Украины: Комментарий. / под ред. Н.А. Саниахметовой. – Изд. второе. – Х.: ООО «Одиссей», 2005. – 896 с.
10. Господарський кодекс України: Науково-практичний коментар / О.І. Харитонова, Є.О. Харитонов, В.М. Коссак та ін.; За ред. О.І. Харитонової. – Х.: Одиссей, 2006. – 832 с.
11. Хозяйственный кодекс Украины: Науч.-практ. коммент. / Под общ. ред. А.Г. Бобковой. Х.: Издатель ФЛ-П Вапнярчук Н.Н., 2008. – 1296 с.
12. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 2-е вид., перероб. і допов. / За заг. ред. Г.Л. Знаменського, В.С. Щербини; Кол. авт.: О.А. Беляневич, О.М. Вінник, В.С. Щербина та ін. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 720 с.
13. Хозяйственное право: Учебник / В.К. Мамутов, Г.Л. Знаменский, В.В. Хахулин и др.; под ред. Мамутова В.К. – К.: Юринком Интер, 2002. – 912 с.
14. Господарське право: Навч. посібник у схемах і таблицях / За заг. ред. канд. юрид. наук, доц. Шелухіна М.Л. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 616 с.
15. Саниахметова Н.А. Предпринимательское (хозяйственное) право Украины: Учебник. – Х.: Одиссей, 2005. – 800 с.
16. Хозяйственное право Украины: Учебник / Под ред. А.С. Васильева, О.П. Подцерковного. – Х.: ООО «Одиссей», 2005. – 464 с.
17. Щербина В.С. Господарське право: Підручник. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 592 с.
18. Вінник О.М. Господарське право: Курс лекцій. – К.: Атіка, 2004. – 624 с.
19. Господарське право: Навч. посібник у схемах і таблицях / За заг. ред. канд. юрид. наук, доц. Шелухіна М.Л. – Донецьк: Норд-Прес-ДЮІ, 2006. – 613 с.
20. Господарське право: Навч. посібник / Жук Л.А., Жук І.Л., Неживець О.М. – К.: Кондор, 2003. – 400 с.
21. Господарське право України: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.К. Галянтич, С.М. Грудницька, О.М. Міхатуліна та ін. – К.: МАУП, 2005. – 424 с.
22. Булгакова І.В. Господарське право України: Навч. посіб. – К.: Прецедент, 2006. – 346 с.
23. Щербина В.С. Господарське право: Підручник. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 656 с.
24. Хозяйственное право Украины: Учебник / Под ред. А.С. Васильева, О.П. Подцерковного. – 2-е изд., перераб. и доп. – Х.: ООО «Одиссей», 2006. – 2005. – 496 с.
25. Господарське право: Практикум / В.С. Щербина, Г.В. Пронська, О.М. Вінник та інші; За заг. ред. В.С. Щербини. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 320 с.
26. Пилипенко А.Я., Щербина В.С. Основи господарського права України: Навч. посібник. – К.: Юринком Інтер, 1995. – 204 с.

27. Підприємницьке право: Підручн. / За ред. О.В. Старцева. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Істина, 2005. – 600 с.
28. Правові основи підприємницької діяльності / За ред. Шакуна В.І., Мельника П.В., Поповича В.М. – К.: Правові джерела, 1997. – 867 с.
29. Саниахметова Н.О. Підприємницьке право: Суб'єкти підприємництва. Кредитування. Оренда. Лізинг. Зовнішньоекономічна діяльність. Інвестиції. Антимонопольне законодавство. Захист від недобросовісної конкуренції. Реклама: Навч. Посібник. – К.: А.С.К., 2001. – 704 с.
30. Хозяйственное право: Учебное пособие / Под общей ред. проф. Н.А. Саниахметовой. – Х.: «Одиссей», 2004. – 640 с.

ДОДАТКОВА НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА ТА ЛІТЕРАТУРА ДО ОКРЕМИХ ТЕМ:

31. Господарське право: Навчальний посібник. Спеціальна частина. // Під ред. О.П. Віхрова. - К.: Видавничий дім «Слово», 2004. – 344 с.
32. Алексеев С.С. Теория права. – М.: Изд. БЕК, 1994. – 879 с.
33. Банкрутство в Україні: Зб. нормативних док. / Уклад. О.М. Роїна. – К.: КНТ, 2004. – 127 с.
34. Батлер У.Э., Гаши-Батлер М.Е. Корпорации и ценные бумаги в России и США. – М.: Зерцало, 1997. – 128 с.
35. Беляневич О.А. Господарський договір та способи його укладання. – К.: Наукова думка. – 2002. – 279 с.
36. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Книга вторая: Договоры о передаче имущества. Изд. 3-е, стереотипное. – М.: «Статут», 2001. – 800 с.
37. Васильев С.В. Хозяйственное судопроизводство Украины: Учебное пособие. 2-е изд., перераб. и доп. – Х.: Эспада, 2004. – 408 с.
38. Венедиктов А.В. Государственная социалистическая собственность. – М. – Л.: Изд. Акад. наук СССР, 1948. – 839 с.
39. Вінник О.М. Господарські товариства і виробничі кооперативи: правове становище. – К.: Знання, 1998. – 308 с.
40. Вінник О.М. Інвестиційне право: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2000. – 264 с.
41. Вінник О.М., Щербина В.С. Акціонерне право: Навчальний посібник / За ред. проф. Щербини В.С. – К.: Атіка, 2000. – 544 с.
42. Внешнеэкономическая деятельность: Учеб. пособие для студ. вузов / Под ред. Ф.В. Зиновьева. – Симферополь: Таврия, 2000. – 160 с.
43. Деревянко Б.В., Грудницька С.М. Державне регулювання функціонування промислово-фінансових груп у сфері підприємницької діяльності: Монографія / За ред. М.К. Галянтича. – К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва, 2005. – 176 с.
44. Ершова И.В. Предпринимательское право: Учебник. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ИД «Юриспруденция», 2003. – 544 с.
45. Жамен С., Лакур Л. Торговое право: Учебное пособие: Пер. с фр. – М.: Междунар. отношения, 1993. – 256 с.
46. Жилинский С.А. Предпринимательское право. (Правовая основа предпринимательской деятельности). – М.: ИНФРА-М-НОРМА, 1999. – 672 с.
47. Жорнокуй Ю.М. Инвестиционное право: Учебное пособие. – Х.: ООО «Прометей-Прес», 2005. – 224 с.
48. История государства и права зарубежных стран: Учеб. для вузов / Под общ. ред. О.А. Жидкого, Н.А. Крашенинниковой. – Ч. 1. – М.: ИНФРА-М-НОРМА, 1997. – 480 с.
49. Кашанина Т.В. Хозяйственные товарищества и общества: правовое регулирование внутрифирменной деятельности: Учебник для юрид. вузов. – М.: Инфра-М, 1995. – 554 с.
50. Кибенко Е.Р. Корпоративное право Великобритании. Законодательство. Прецеденты. Комментарии. – 2003. – 268 с.
51. Кибенко Е.Р. Корпоративное право Украины: Учеб. пособие. – Х.: Эспада, 2001. – 287 с.
52. Кройтор В.А. Источники хозяйственного процессуального права: Справочное пособие. – Х.: Эспада, 2003. – 264 с.
53. Круглова Н.Ю. Хозяйственное право: Уч. пособ. 2-е изд., испр. и доп. – М.: Изд-во РДЛ, 2001. – 912 с.

54. Лаптев В.В. Акционерное право. – М.: Юрид. фирма «Контракт»; ИНФРА-М, 1999. – 254 с.
55. Лаптев В.В. Предпринимательское право: понятие и субъекты. – М.: Юристъ, 1997. – 140 с.
56. Мамутов В.К., Чувпило О.О. Господарче право зарубіжних країн: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів. – К.: Ділова Україна, 1996. – 352 с.
57. Мартемьянов В.С. Хозяйственное право. Т. 1. Общие положения. Курс лекций. – М.: Издательство БЕК, 1994. – 312 с.
58. Мартемьянов В.С. Хозяйственное право: Учебник для вузов. – М.: БЕК, 1994. – Т. 2. – 388 с.
59. Монополізм та конкуренція в Україні: Нормативна база / За ред. О.А. Кривенка. – К.: КНТ, 2003. – 284 с.
60. Олейник О.М. Основы банковского права. – М.: Юрист, 1999 – 424 с.
61. Основы немецкого торгового и хозяйственного права = Grundzüge des deutschen Handels- und Wirtschaftsrechts. – М.: БЕК, 1995. – 288 с.
62. Петров Р.А., Опейда З.Й., Федорчук Д.Е., Вакуленко А.О. Вступ до права Європейського Союзу: Навчальний посібник, Донецьк, 2001. – 244 с.
63. Попов А.А. Торговое право: Учеб. пособие. – Х.: БУРУН и К, 2005. – 288 с.
64. Притика Д.М., Тітов М.І., Гайворонський В.М. та ін. Господарський процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар. – 5-е вид., перероб. та доп. – Х.: Консум, 2005. – 304 с.
65. Саниахметова Н.А. Юридический справочник предпринимателя. – Х.: ООО «Одиссей», 1999. – 464 с.
66. Саниахметова Н.А., Вишняков А.К., Багрий-Шахматова Т.Л. и др. Предпринимательское право Украины: Практикум. – Х.: Одиссей, 1999. – 416 с.
67. Саниахметова Н.О. Правовий захист підприємництва в Україні: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 1999. – 333 с.
68. Тотьев К.Ю. Конкурентное право (правовое регулирование конкуренции): Учебник. – М.: Изд-во РДЛ, 2000. – 352 с.
69. Транспортне право України. Академічний курс : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / [М. Л. Шелухін, О. І. Антонюк, В. О. Вишневецька та ін.] ; за ред. М. Л. Шелухіна. — К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2008. — 896 с.
70. Транспортне право України: Навч. посібник / Е.Ф. Демський, В.К. Гіжевський, С.Е. Демський, А.В. Мілашевич; За заг. ред. В.К. Гіжевського. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 416 с.
71. Хозяйственное право: Учебник / Под ред. В.В. Лаптева. – М.: Юрид. лит., 1983. – 528 с.
72. Черниловский З.М. Хрестоматия по общей истории государства и права. – М.: Гардарики, 1996.– 413 с.
73. Шелухін М.Л., Зубатенко О.М. Господарське процесуальне право: Навч. посібник у схемах. – Донецьк: Норд-Прес-ДЮІ, 2006. – 260 с.
74. Шемякин А.Н. Морское право: Учебное пособие. –Х.: Одиссей, 2004. –384 с.
75. Шершеневич Г.Ф. Конкурсный процесс.– М.: Статут, 2000. – 476 с.
76. Шершеневич Г.Ф. Курс торгового права. – Т. 4: Торговый процесс. Конкурсный процесс. – М.: Изд. братьев Башмаковых, 1912.– 596 с.

Зразок оформлення титульної сторінки

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ»

Кафедра цивільно-правових дисциплін та банківського права

До захисту допустити
Зав. кафедри ЦПД та БП

« ____ » _____ 2015 р.

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Цивільне право»
на тему № 10 «Поняття та види договору підряду»

Виконала студентка групи П-31
денної форми навчання
юридичного факультету
Ткаченко О.А.

Керівник: **Маланчук Т.В.**,
старший викладач кафедри ЦПД
та ЕП

Суми, УАБС НБУ – 2015 р.

Зразок оформлення змісту роботи

ЗМІСТ:

Вступ.....	с. 3
Розділ 1. Система, суб'єкти та правова природа договорів перевезення вантажів автомобільним транспортом.....	с. 6
1.1. Система договорів з перевезення вантажів автомобільним транспортом та їх суб'єкти	с. 6
1.2. Правова природа договорів перевезення вантажів автомобільним транспортом.....	с. 10
Розділ 2. Правове регулювання укладання та реалізації договорів перевезення вантажів автомобільним транспортом.....	с. 13
2.1. Зміст договорів перевезення вантажів автомобільним транспортом.....	с. 13
2.2. Перевізна плата.....	с. 17
2.3. Надання транспортних засобів і пред'явлення вантажу до перевезення.....	с. 21
2.4. Завантаження та вивантаження вантажу.....	с. 24
2.5. Строк доставки вантажу.....	с. 28
Розділ 3. Державне регулювання перевезень вантажів автомобільним транспортом.....	с. 32
3.1. Стандартизація і оцінка відповідності на автомобільному транспорті.....	с. 32
3.2. Особливості ліцензування на автомобільному транспорті.....	с. 36
3.3. Відповідальність за зобов'язаннями, що випливають із договору перевезення вантажів автомобільним транспортом.....	с. 39
Висновки.....	с. 41
Список використаних джерел.....	с. 44
Додатки.....	с. 47

Приклади оформлення використаних джерел:

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. — Львів : Свічадо, 2006. — 307 с. — (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV—V ст. ; № 14). 2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. — К. : Ін-т математики, 2006. — 111 с. — (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59). 3. Матюх Н. Д. Що дорожче срібла-золота / Наталія Дмитрівна Матюх. — К. : Асамблея діл. кіл : Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. — 311 с. — (Ювеліри України ; т. 1). 4. Шкляр В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. — Львів : Кальварія, 2005. — 196, [1] с. — (Першотвір).
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. — К. : Києво-Могилян. акад., 2005. — 397, [1] с. — (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" ; вип. 1). 2. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. — К. : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11). 3. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. — Львів : Растр-7, 2007. — 375 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с.
Чотири автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. — К. : НДІ "Укргропромпродуктивність", 2006. — 106 с. — (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи). 2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздев, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогач, М. М. Сердюк. — К. : Вища освіта, 2006. — 478, [1] с. — (ПТО: Професійно-технічна освіта).
П'ять і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психологія менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Луцихина І. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. — [3-е изд.]. — Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с. 2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. — К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. — 115 с. — (Серія "Формування здорового способу життя молоді" : у 14 кн., кн. 13).

Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. — К. : Грані-Т, 2007. — 119 с. — (Грані світу). 2. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упорядкув., ст., пер. і прим. В. О. Шевчук]. — К. : Грамота, 2007. — 638, [1] с. 3. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця XIX — початку XX століття : [антологія / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. — К. : Грані-Т, 2007. — 190, [1] с. 4. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб.наук.праць / наук. ред. Каліушенко В. та ін.]. — Чернівці : Рута, 2007. — 310 с.
Багатотомний документ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія Національної академії наук України, 1941—1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.]. — К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007— .— (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 2 : Додатки — 2007. — 573, [1] с. 2. Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005— .— (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 1. — 2005. — 277 с. 3. Дарова А. Т. Неисповедимы пути Господни... : (Дочь врага народа) : трилогия / А. Дарова. — Одесса : Астропринт, 2006— .— (Сочинения : в 8 кн. / А. Дарова ; кн. 4). 4. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. — Х. Право, 2002— .— Т. 4: Косвенные налоги. — 2007. — 534 с. 5. Реабілітовані історією. Житомирська область : [у 7 т.]. — Житомир : Полісся, 2006— .— (Науково-документальна серія книг "Реабілітовані історією" : у 27 т. / голов. редкол.: Тронько П. Т. (голова) [та ін.]). Кн. 1 / [обл. редкол.: Синявська І. М. (голова) та ін.]. — 2006. — 721, [2] с. 6. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. — К. : НТУУ "КПІ", 2006. — 125 с.

Матеріали конференцій, з'їздів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с. 2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. — К. : ІСОА, 2002. — 147 с. 3. Матеріали ІХ з'їзду Асоціації українських банків, 30 червня 2000 р. інформ. бюл. — К. : Асоц. укр. банків, 2000. — 117 с. — (Спецвип.: 10 років АУБ). 4. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6—9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. Ред. В. Т. Трошенко. — К. : НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. — С. 559—956, XIII, [2] с. — (Ресурс 2000). 5. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій : зб. наук. праць / наук. ред. В. І. Моссаковський. — Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. — 215 с. 6. Ризикологія в економіці та підприємстві : зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ податк. адмін. України [та ін.]. — К. : КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. — 452 с.
Препринти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. — Х. ННЦ ХФТИ, 2006. — 19 с. — (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр "Харьк. физ.-техн. ин-т" ; ХФТИ 2006-4). 2. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. — Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. — 7, [1] с. — (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).
Депоновані наукові праці	<ol style="list-style-type: none"> 1. Социологическое исследование малых групп населения / В. И. Иванов [и др.] ; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. — М., 2002. — 110 с. — Деп. в ВИНТИ 13.06.02, № 145432. 2. Разумовский, В. А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев. — М., 2002. — 210 с. — Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 15.02.02, № 139876.
Словники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. — Х. : Халімон, 2006. — 175, [1] с. 2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с. 3. Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. — К. : Карпенко, 2007. — 219 с. 4. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. — 2-ге вид., оновл. — К. : К.І.С., 2006. — 138 с.
Атласи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Україна : екол.-геогр. атлас : присвяч. всесвіт. дню науки в ім'я миру та розвитку згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.] ; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.].

	<p>— К. : Варта, 2006. — 217, [1] с.</p> <p>2. Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посіб. для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. — 2-ге вид., розшир. та доповн. — Дніпропетровськ : Пороги, 2005. — 218 с.</p> <p>3. Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. — Х. : Ранок, 2005. — 96 с.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань).</p> <p>2. Медична статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. — К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. — 459 с. — (Нормативні директивні правові документи).</p> <p>3. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007. — Офіц. вид. — К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України, 2007. — VI, 74 с. — (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція).</p>
Стандарти	<p>1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. — [Чинний від 2006-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України 2006. — IV, 231 с. — (Національний стандарт України).</p> <p>2. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 — ДСТУ ISO 6107-9:2004. — [Чинний від 2005-04-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2006. — 181 с. — (Національні стандарти України).</p> <p>3. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. — (Національний стандарт України).</p>
Каталоги	<p>1. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт, 2006— . — (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 5. — 2007. — 264 с. Т. 6. — 2007. — 277 с.</p> <p>2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. — Львів : Новий час, 2003. — 160 с.</p> <p>3. Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. — [Суми : Унів. кн., 2003]. — 11 с.</p> <p>4. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Горницкая И. П., Ткачук Л. П. — Донецк : Лебедь, 2005. — 228 с.</p>

Бібліографічні показчики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Куц О. С. Бібліографічний показчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / О. Куц, О. Вацеба. — Львів : Укр. технології, 2007. — 74 с. 2. Систематизований показчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997—2005 роки / [уклад. Кириць Б. О., Потлань О. С.]. — Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. — 11 с. — (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Петров П.П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. — К., 2005. — 276 с.
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування” / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с. 2. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 „Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології” / Нгуен Ші Данг. — К., 2007. — 20 с.
Авторські свідоцтва	<ol style="list-style-type: none"> 1. А. с. 1007970 СССР, МКИ³ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). — № 3360585/25-08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.
Патенти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК⁷ Н 04 В 1/38, Н 04 J 13/00. Приемопередающее устройство / Чугаева В.И.; заявитель и патентообладатель Воронеж. науч.-исслед. ин-т связи. — № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. № 23 (П ч.).
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 6. — С. 15—18, 35—38. 2. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // Бібліотечний вісник. — 2006. — № 6. — С. 14—17. 3. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов — основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский

	<p>// Системні дослідження та інформаційні технології. — 2007. — № 1. — С. 39—61.</p> <p>4. Ма Шуїн Проблеми психологічної підготовки в системі фізкультурної освіти / Ма Шуїн // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 5. — С. 12—14.</p> <p>5. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2007. — № 1. — С. 25—29.</p> <p>6. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. — 2007. — Т. 2, № 2. — С. 13—20.</p> <p>7. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка : (нариси з новітнього укр., письменства) : статті / Микола Зеров. — Дрогобич, 2007. — С. 245—291.</p> <p>8. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф., 3-5 окт. 2007 г. : тезисы докл. — Х., 2007. — С. 33.</p> <p>9. Чорний Д. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д. М. Чорний // По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України : (кінець ХІХ—початок ХХ ст. / Д. М. Чорний. — Х., 2007. — Розд. 3. — С. 137—202.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III—IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. — 80 Min / 700 MB. — Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. — (Бібліотека студента-медика) — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000.— Назва з контейнера.</p> <p>2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — К. : CD-вид-во "Інфодиск", 2004. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукр. перепис населення, 2001). — Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. екрану.</p> <p>3. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003”) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу до журн. : http://www.nbu.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm.</p>

Теми курсових робіт:

1. Принципи договірного права України.
2. Загальна характеристика підстав припинення зобов'язання.
3. Цивільно-правове регулювання застави рухомого майна.
4. Завдаток як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
5. Стадії укладення цивільно-правового договору.
6. Особливості договору купівлі продажу об'єктів нерухомості.
7. Поняття та система договорів про надання послуг.
8. Поняття та система договорів про передачу майна в користування.
9. Правова природа договору ренти і відмежування його від суміжних конструкцій.
10. Поняття та види договору підряду.
11. Договір перевезення пасажирів та багажу.
12. Поняття та істотні умови договору страхування.
13. Поняття та основні форми безготівкових розрахунків.
14. Відповідальність за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ
З ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО»**

*(для студентів юридичного факультету
денної і заочної форм навчання)*

Укладач

Дерев'янку Богдан Володимирович

Підписано до друку 30.06.2015 року. Формат 60x90 1/16.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний. Папір офсетний.
Умовн. друк. арк. 2,6.
Тираж 100 прим. Зам. № 325.

Комп'ютерна верстка Б.В. Дерев'янку

Видавництво ДВНЗ «УАБС НБУ»
